

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, nanašanja občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 8 K od vrste, Mall oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisaj se ne vračajo. Telefon št. 68.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Pismo ministra dr. Vekoslava Kukovca volilcem.

Ne obračam se na Vas zaradi sebe ampak zaradi Vas. Hočem dobro svojemu narodu, ki mi je do sedaj zaupal v težkih dnevih in kateremu sem tudi jaz služil zvesto.

Svoje misli povem narodu, ker treba ob volitvah 28. t. m. začrtati pot za dolgo bodočnost. Mislim, da bi grešil, če ne bi opomnil naših ljudi na nesrečo, ki jih čaka, če volijo brez premisleka.

Ko sem pred 2 leti prevzel zastopstvo naroda v Beogradu, držal sem se prisege, katero so Slovenci malo prej položili za skupnost naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Te soglasno izrečene volje naroda sem se držal tudi, odkar sem postal minister naše države in prevzel veliko odgovornost za dejanja vlade. Čutil sem se v jednaki meri kot Srba kakor Hrvata in Slovenca. Če sem delal za srbske invalide, hrvatske sirote in slovenske delavce, vedel sem, da s tem služim celemu narodu.

Pridobil sem si zaupanje prvih mož izmed Srbov in Hrvatov in videl sem, da sem na podlagi tega zaupanja mogel marsikaj doseči za Slovence. Videl sem, da bode Slovenec v ti državi velik in srečen le, če ne bode hotel ostati le majhen Slovenec ampak biti zmiraj Jugoslovan. Največ so škodovali slovenskemu kmetu, in meščanu oni Slovenci, ki so kazali nezaupanje nasproti Srbov, kajti nezaupanje na eni strani rodi nezaupanje tudi na drugi strani. Deloval sem v družbi s srbskimi in hrvatskimi poslanci, kateri so prisegli na ono isto skupno demokratsko zastavo. Slovenski demokratski poslanci bodo dobili v zgodovini priznanje, da so delali ti dve leti nesebično, častno in uspešno. Če se je doma zasejalo nasproti njim nezaupanje, bila je to velika škoda za naš narod.

Ne stopam prvokrat pred štajerske Slovence, ki so me že leta 1909 prvokrat izvolili za veliko večino glasov za poslanca slovenskih trgov. Poznam svoje ljudstvo iz dvajsetletnega političnega dela. Za mene ve slovenski kmet, saj sem sam kmetijski sin in ni kmetškega okraja na Štajerskem, kjer bi jaz še ni bil na javnem shodu. Poznajo me učitelji, uradniki, trgovci, obrtniki, ki so mi sklenili tekem let mnogo zaupnic, na ktere sem zmiraj ponosen.

Danes nastopa mnogo kandidatov drugih strank pred volilci, vendar nikdo ne more povedati, zakaj bi naj slovensko ljudstvo zapustilo napredno, narodno, demokratsko mojo zastavo. Klerikalcem je odzvonilo v naši narodni državi, jugoslovansko narodno misel pa zastopa v vsi čistosti in doslednosti samo moja stranka. Zato sem nastopil kot nosilec liste kandidatov, ki po svojem imenu in preteklosti pomenijo zvestobo jugoslovanski narodni misli.

Naš narod v skušnjavi, da se da omamiti pri teh volitvah z zvenečimi besedami novih strank, katerih ni ustvarila narodna korist nego plitvost mišljenja in častihlepje. Smatram, da imam več čustva in smisla za socialna vprašanja nego narodni socialci, pa tudi več zaslug za našo skupno narodno stvar. Ne vem, kateri pametni razlog bi torej mogel opravičiti izdajstvo na naši stranki v prilog kandidaturo imenovane nove stranke, ki ne more jamčiti volicem za noben uspeh. Tudi za kmeta je moja stranka že kaj storila, nova kmetijska pa doslej še nič, razun če je imenovati mržnjo zoper kulturo in zmerjanje zoper inteligenco kot pozitivno delo. Tudi glede bodočnosti nam volilni oklic, ki zmerja na vse strani, ne podaje upanja, da kandidati, če bodo izvoljeni, izberejo pravo pot. Demokrati smo pridobili naši slovenski

stvari podporo v močnih prijateljih. Bojim se, da bo stranka, ki podpore iz druge strani neče, globoko razočarala vso našo javnost.

Nadejam se sicer, da se najdemo z zastopniki samostojne kmetijske stranke vendar le na skupnem delu v skupščini. Vendar je stabilnost naše narodne politike pričakovati le, če demokratska stranka izide močna iz teh volitev. Moja rodoljubna dolžnost je torej, da kličem vse narodno zavedne volilce, da oddajo kroglico za mojo listo, kateri sem stopil na čelo kot nosilec. Po toči boste zvonili, če pustite nezastopane naše vitalne narodne interese. Moja stranka je v mnogoletnem delu že pokazala, da je nekaj storila, drugi Vam še le obetajo. Ni pa med njimi mož, ki so že imeli priliko delati, in ne veste, kako se bodo vživeli in kdaj v težki položaj, v katerem smo se mi vendar že udomačili. Volitev ni šala, ampak najusodnejše dejanje za volilca in ves narod.

Dovolj težke so bile razmere, ko smo demokratje nosili odgovornost v zadnjih dveh letih. Nič bi nam ne bilo osebno prijetnejše nego prepustiti isto za naprej ljudem, ki se za to toliko potegujejo. Toda nevarnost za naš obstanek še ni odstranjena. Zato vidimo v tem svojo sveto narodno dolžnost, da se ne umaknemo in da ne pustimo naše iadije brez krmila na razburkanem morju. Kandidati, ki so se vpisali na demokratsko listo, niso novinci v narodnem in gospodarskem delu. Ne bode Vam težko odločiti se, da jim zaupate svoj glas, ako vprašate svojo vest in svojo pamet.

Dr. V. Kukovec,
minister za soc. polit.

Beograd, 15. nov. 1920.

Druga delitev Slovenije.

V Celju, dne 15. novembra.

Po Koroškem plebiscitu je došla St. Margherita. Sklenjena je z Italijani pogodba, s katero se je izvršila druga delitev Slovenije. Dve petini Slovencev ste ostali pod tujčevim jarmom.

Cel naš narod drhti razburjenja in nepopisnega gnjeva. Edini smo si vsi, prav vsi, da te delitve naš narod nikdar ne prizna. Nikdar in pod nobenim pogojem. Kakor so neupravičeno postavili Madžari v budimpeštanskem parlamentu veroizpoved, ki se glasi: Verujemo v enega Boga, verujemo v eno domovino, verujemo v božjo pravičnost, verujemo na vstajenje Madžarske, tako upravičeno si jo bomo postavili mi: Verujemo v enega Boga, verujemo v eno nerazdeljivo domovino, verujemo v božjo pravičnost, verujemo v ujedinjenje vseh Slovencev v Jugoslaviji. Nobeno papirno prijateljstvo do Italijanov, nobene pogodbe ne bodo mogle zatreči v našem narodu neugasljivega sovraštva do Lahov, ki so nam s silo in zvijačo odtrgali tretjino naroda. Vojna je uničila za enkrat našo odporno silo; ali hvala Bogu, mi smo mlad in svež narod, ki bode rodil še bojevitve in krepke sinove. Te bomo pa učili, za koga in sicer edino za koga, imamo pripravljene svoje bajonete. Da se ne šalimo, so krvavo občutili Italijani na goriških hribih.

Dasi pa kot narod ne moremo priznati pogodbe v St. Margheriti, vendar ne kanimo delati radi tega v sedajnih kritičnih časih domovini in državi težkoč. Že po koroškem plebiscitu smo se prerili do spoznanja, da ne zaležejo ničesar prazne grožnje, katerih sedaj nikdo ne more udeležiti, temveč da nam prinese maščevanje in zadoščanje sistematično delo, sistematično in žilavo zasledovanje onega cilja, ki mora postati zvezda vodnica naše politike, to je osvobodjenje podjarmljenih bratov. Zgodovina nam kaže, da ujedinjavanje narodov ne gre preko noči. Prvi so gradili dve stoletji om nemški Viljemov imperij, ki bi bil v svetovni vojni zadnjih let malone pohodil ce-

lo Evropo. Italijani so deali celo stoletje iz malega Piemonta ven na združenje vseh svojih rojakov v eno kraljevino. In po več ko sto letih se je izpolnil sen Jurija Karadžordževića o ujedinenju vseh Srbov v eno močno državo. Vsi ti narodi so se borili za svoje ujedinjenje v mnogih krvavih vojnah, z dolgoletnim gospodarskim in diplomatičnim delom. Vse to čaka tudi nas. Ne bili bi končno tudi ujedinenja vredni, ako bi se zanj trdo ne borili.

Jugoslovenski demokratski stranki se rado očita patrijotizem, se ji zamerja radikalno državotvorno delo. Alj uči nas Koroška, uči nas tudi sedanje italijansko nasilje, da Slovenci svojih narodnih idealov brez močne države z vsemi njenimi vojaškimi in gospodarskimi sredstvi ne dosežemo. Vsled tega bode stranka pri svojem državotvornem stremljenju tudi ostala in je prepričana, da bode našla v bodoče vedno več razumevanja za to svoje delo tudi pri ostalih slovenskih političnih skupinah in strankah. Vprašanja, ki se tičejo države in zunanje kakor notranje takozvane velike državne politike, se morajo obravnavati tudi s temu primerno resnobo in temeljitostjo — ne pa, kakor baš vidimo na volilnih shodih po Kranjskem, v reklamo — narodnosocialnim kandidatom.

To je, kratko povedano, naše stališče, ki je nedvomno tudi stališče vse pametne slovenske politične javnosti.

V naslednjem podamo pregledno nekaj poročil in časopisnih komentarjev k pogodbi v St. Margheriti.

Besedilo pogodbe.

Po konstataciji, kdo je zastopal pri pogajanjih obe državi, se določi v točki prvi meja med Italijo in Jugoslavijo od Karavank do morja. Iz tega članka je razvidno, da so obdržali Italijani vse, kar so že imeli doslej zasedenega z edino izjemo pri Logatcu, kjer dobimo nazaj logaški okraj do Rakeka. Idrija torej ostane italijanska, poleg tega pa dobe Italijani celo snežniško pogorje. V točki drugi se ugotavlja, da postane italijanski Zadar in sicer mesto ter okolica (zaderska občina je precej obširna ter obsega mesto in precejšnjo okolico), dalje še občine Arbanasi, Crno, Bokanjac in del občine D'klo. Od isterskih otokov dobe Italijani Čres in Lošinj, od dalmatinskih Lastvo in Pelagraž (točka tretja). V točki četrty priznavata obe državi Reko za neodvisno državo in sicer v mejah kakor je pripadala kot corpus separatum Ogrski. V točki peti se določi brezprizivna razsodba švicarskega zveznega predsednika v razmejitvenih vprašanjih. V točki šesti se določa konferenca obojestranskih strokovnjakov za rešitev gospodarskih in finančnih vprašanj dva meseca po obojestranski ratifikaciji pogodbe. V točki sedmi se določuje gospodarske in narodnostne ugodnosti za Italijane v Dalmaciji ter reciprociteta vseučiliških naslovov in diplom. V točki osmi se pravi, da bodeeta obe vladi kar najhitreje zaključili konvencijo, ki bo imela za nalogo pospešiti intimni vzajemni razvoj kulturnih odnošajev med obema državama.

Komentar k pogodbi smo kratko priobčili že zgoraj. Cela pogodba je samo en dokaz našija. Nam in našim rojakom na Primorskem nič, Italijanom pa gospodarsko, jezikovno in kulturno prostost celo v naši kraljevini!

Zanimiva Trubičeva izjava.

Napram poročevalcu ljubljanskega »Jutra« se je izjavil Trubič o pogodbi z Italijo sledeče:

»Končali smo spor, ki se je zavlačeval tako dolgo, ker so temeljni interesi bodočnosti naše države zahtevali, da se ta spor konča. Interes državne celine nam je narekoval potrebo, da smo pristali na neizbežne in težke žrtve, ki smo jih prinesli našemu narodnemu edinstvu. Naši bratje, ki niso tako srečni, da bi pripadali naši novi državi, naj bodo prepri-

čani, da je ta naša žrtev bila neizogibna posledica razmer. V našo korist je, da smo prišli do neposrednega sporazuma. Delo naših delegatov je sedaj predloženo sodbi našega naroda. Ali samo bodoče generacije bodo mogle izreči svojo končno sodbo. Bolesti našega naroda, žrtve sporazuma ne čuti nikdo bolj, kakor mi, ki smo sklenili ta sporazum. Toda naša dolžnost je bila, da delamo s stisnjenimi zobmi kot odgovorni predstavniki dvanaestmilijonskega naroda, ki v teh usodopolnih časih ni mogel živeti v negotovosti brez določenih mej na vseh straneh. Sporazum z Italijo pomogel bo naši državi, da tudi na zunaj pokaže svojo moč. Sedaj pa je dolžnost našega naroda, da izkoristi v svojo srečo ujedinjenje in svobodo, katero je dobil.«

Kedo odobri pogodbo z Italijo?

Pariški časopis »Temps« ima že poročilo, da bo Jugoslavija ratificirala pogodbo z Italijo s kraljevskim ukazom. — Tako »autentično informacijo« da je dobil italijanski delegat pri pogajanjih, vojni minister Bonomi.

K temu je pripomniti, da se lahko izda kraljevski ukaz na podlagi sklepa ministrskega sveta. Dvomi, da stori ministrski svet v sedanjem političnem položaju tak sklep. Najbolje je, da ratifikacijo sklene ali odkloni novi parlament.

Glavni povod za pogodbo z Italijo — strah pred Habsburžani?

Pod naslovom »Izgubljena igra« piše ljubljanski »Slovenec«: Zavesa, ki je zagrinjala sanmargeritsko pogodbo, polagoma pada. Vidijo se nagibi, ki so bili merodajni za naše delegate, da so sprejeli pogoje, ki so hujši, kakor če bi bili po strahovitem porazu kapitulirali na bojnem polju. Vidna pa je vsled tega tudi smrtnosudna napaka, ki so jo napravili. S pogodbo o naših bodočih mejah je združena vojaškopolitična konvencija, katere vsebina še ni objavljena (ako sploh bo v celoti), ki se pa po smislu lahko ugane: Jugoslavija in Italija se bosta medsebojno podpirali, ako bi se uresničila donavska federacija pod vodstvom Habsburžanov. Pomoč Italije v tem slučaju so pa naši delegati cenili tako visoko, da so ji žrtvovali celo Primorje, kajti to obrežje, ki nam je ostalo, je gospodarsko manj vredno in bo treba milijardnih investicij, da se za svetovni promet kolikaj usposobi. Italija ni rodila samo Danteja, ampak tudi Macchiavellija. Habsburška nevarnost je Italijanom služila kot sredstvo, da so s prirojeno spretnostjo in pretkanostjo naše delegate zvalili na podpis, ki daje Italiji izvrstno strateško mejo na vzhodu, nadvladje na morju in glavne gospodarske arterije na nekdanjem jugoslovanskem ozemlju, za kar nam ona daje svojo pomoč — v bodočem.

Positivne strani pogodbe.

»Riječ« v Zagrebu piše k pogodbi v St. Margheriti: »Ono, kar so naši delegati učinili, je razlagati iz vis maior, proti kateri sili ni bilo odpora, razlagati pa je tudi iz stremljenja, dati naši državi končno mejo, izposlovati naši državi priznanje tudi od Italije, izločiti iz naše zunanje politike nekatera vprašanja, n pr. črnogorsko, tako da bode vsaj z ene strani oslabiljena inozemska agitacija proti naši državi in proti našemu ujedinjenju. Še le sedaj stopa naša država v mednarodno politično in gospodarsko urejene odnošaje: vse poteškoče pri njenem ujedinjenju, ki bi lahko inače dobile mednarodni značaj (Črnagora, separatizem), postanejo sedaj notranjepolitična vprašanja, ki jih bomo odslej lažje reševali.«

Protestni shod v Celju.

V nedeljo ob 10. uri dopoldne vršil se je v Narodnem domu v Celju velik protestni shod zoper mir, ki so ga podpisali naši delegati v Santa Margheriti. — Množica naroda je napolnila veliko dvo-

rano in galerijo do zadnjega kotička. Zastopnik »Jugoslavanske Matic« je pozdravil zbrano množico ter orisal v kratkih, izbranih besedah zgodovino onega dela našega naroda, ki ga je pred par dnevi izročila naša diplomacija v svojem neslavnem sestanku s krvnikom Italijanom njemu na milost in nemilost v robstvo. Spominjal se je velikega tabora na šempasškem polju iz leta 1868, ko je vstal narod slovenski v svoji narodni zavesti, poklical nam je v spomin nepozabnega »goriškega slavca«, ki je s svojo pesmijo bodril slovenski narod, zaklical je z besedo Aškerčevu »Mi vstajamo in vas je strah!« vsem v spomin one dni, ko se je porajala naša svoboda. Toda prišli so obenem z veseljem zopet tužni dnovi; še predno se je mogel narod v svoji novi državi ujediniti, prispel je lačni Italijan, zasedel našo zemljo, diktiral po svoje, ne da bi dal za to dejstvo dovoljnih pojasnil, vzela si je, kar mu je bilo pri roki, vzela radi tega, ker mu je to ona antanta, ki nam je obljubljala svobodo, dovolila in ga pri tem ropu s vsemi svojimi, močmi podpirala. Da bo naš poraz tem hujši, poklicali so zastopnike naše narodne države, da podpisujejo sramotni sporazum, katerega noben Jugoslovian priznava ni more, pozvali so tja naše diplomate, kateri so se uklonili italijanskim zahtevam, ne da bi jih z vsemi močmi skušali odvrgniti. Ti naši odposlanci so v St. Margheriti zapečatili usodo naših sobratov, zapečatili so resnico — vendar resnica ne umrje in ne more umreti! Resnica in pravica živi in bo vstala zopet! Zato ni čas, da bi sedaj, ko smo doživeli po koroškem plebiscitu drug, še hujši poraz, tarnali, jadikovali in le tugovali, marveč čas je, da se podamo resno in vztrajno na delo, da položimo v grob vse malenkostne razprtije, da pogrebemo zagrizeno strankarstvo ter delamo za rešitev bratov, katere nam je pahnila usoda v žrelo nenasitnega protivnika. Združimo se v »Jugoslavanski Matici«, ne bodimo divji liberalci, divji klerikalci in brezdomovinci, marveč strnimo se v eno vrsto ter delajmo za osvobodjenje naših v Korotanu in ob Soči, na Krasu in v Istri zaslužjenih bratov, da nam morda v kratkem posije solnce svobode tudi za naše neodrešene brate, da jim bodemo lahko zaklicali: »Bratje, odrešeni ste, odrešeni, združeni z namij v svobodni domovini! — Dal Bog, Bog pomozil nam!« Burno odobravanje in živio-klici so potrdili govornikova izvajanja.

Na to je zastopnik Slov. ljudske stranke, g. kaplan Lasbacher, v vzhičnem govoru ožigosal postopanje antante, ki nam je obljubljala enakopravnost, samoodločbo in bogve kaj vse, vendar je pa dopustila, da se je zgodilo to, kar smo do sedaj slišali iz Sante Margherite, da nas je varala sama in nas pustila v najkriticnejšem času brez obljubljenega zaslonbe kot plen nenasitnemu Lahu! Kriva je toraj ona sama in največ kriva, Italija bi si premislila svoja nasilja napram malemu narodu, ako bi morala misliti na hrabrost onih, s katerimi se je imela boriti v svetovni vojni! A ker ji je antanta na vse mogoeč načine pomagala, moralo je priti zlo, ki bolj hujše, ker so izročeni naši sobratje na milost in nemilost krvniku. Ker smo danes osamljeni in nimamo moči, da damo duška naši tugi in pomoremo pravici do zmage, protestiramo, vendar naj ne ostane samo pri protestih. Treba nam je, da se strnimo in obljubljamov v tem trenutku, da ne bo miru, dokler ne bo rešen iz krepeljv lačnega Italijana tudi zadnji naš Sloven! (Glasno pritrdjevanje in ploskanje!) Kakor so se borili Francozi dolga desetletja za svojo Alzacio-Loreno, tako tudi mi prisegamo danes revanžo (Živio-klici, ploskanje), ne bodemo mirovali, dali bodemo zadnje kapljio krvi za svoje neodrešene brate. Ta dej našega naroda, ki je zarobljen, je vreden naše skrbi, naše požrtvovalnosti, ker vzgojen je v narodnem čstu, trden je in Italiji se ne bo posrečilo poitaljančti naših Krašovcev, ne naših Goričanov, in Istranov. V imenu SLS izjavlja govornik, da se pridružuje ista vsem protestom, da bo s vso svojo silo delovala na to, da se rešijo naši bratje začasnega suženjstva. Izvajanjem je sledilo burno odobravanje, ploskanje in živio-klici.

Na to je predsednik okrožne organizacije JDS, g. dr. Ernest Katan, razložil naš notranji položaj, blajoče se volitve v konstituanto, strankarsko razcepjenost v volilnem boju, vendar pa je konstatiral, da je dal današnji zbor izraz del-

stvu, da smo si vsi v vprašanju popolnega osvobodjenja našega naroda edini, da ne poznamo razlike, kadar gre za ujedinitje vseh naših soplemenjakov. Vsi smo skupno zainteresirani na ozemlju, ki nam ga je ukradel naš najhujši protivnik. Naši pogledi obračajo se zajedno na Italijo in na našo vlado v Beogradu. Kličemo jim, da nikdar ne priznamo tega, kar se je sklenilo v Santa Margheriti, da ne bodemo nikdar dopustili, da se ločijo deli našega narodnega telesa po samovolji mogotcev. Vendar moramo razločevati med oficijelno Juoslavijo in med narodom. Ako bi tudi naša vlada priznala sramotno kunjio papirja iz St. Margherite, narod tega zločina ne bo nikdar priznal. Pogodba je navidezna, je akt sile, kateri se danes ne moremo zoperstavljati, ker nam ne dostaje dotičnih sredstev. Edina pomoč, ki jo imamo, je ta, da se združimo v delu, v delu za našo skupnost, da odstranimo z delom vse ovire in dosežemo naš cilj, združenje naših zaslužjenih bratov v prosti domovini. Ni čas, da tugoujemo, da zapiramo v znak žalosti trgovine, šole, obrate, marveč treba je, da s podvojeno silo primemo za delo, da se vsak v svojem poklicu poglobimo v narodno delo, da dogradimo močno in enotno državo, ki bo s svojo močjo vplivala tudi na zunaj. Po vsem, kakor danes stoji položaj naše države na znotraj, dosejaj ni računati z možnostjo pozitivnega odpora, ker nam v naši državi sami ne ostajajo faktorjev, ki bi garantirali za uspeh nastopa, kakor bi se isti moral napram storjenemu nasilju izvesti. Ko se je šlo za odhod na pogajanja, so izjavili zastopniki JDS, da se diktat iz Santa Margherita ne odobri ter so hoteli tudi odložitii svoje mandate. Italija je zahtevala, da se pošlje naše zastopnike le za slučaj, da imajo isti neomejena pooblastila, ker bi se sicer z njimi v obče ne pogajalo. Konstatiral smo pa, da so ti zastopniki vendar prekoračili svoja pooblastila, ki so jih dobili od vlade in da smo na ta način zgubili še povrh vsemu drugemu tudi Snežnik in železnico St. Peter-Reka. Konečno zahtevamo, da sodi narod postopanje naših odposlancev. Kakor je položaj sedaj, ne kaže upreti se nasilju z vojsko, ker ista, kakor posnemamo iz raznih virov, danes ni dovolj močna, ne dovolj organizirana, da bi se zamogla postaviti toliko močnejšemu nasprotniku z uspehom nasproti. Enako nam izpodjedda soglasje v državi ono nepremišljeno in sovražno obnašanje posameznih velikosrbskih in protidržavnih struj in konečno tudi, da vlada v našem središču, v Ljubljani sami, neko ruvanje proti edinstvu države. (Ogorčenje.) Pomisliti je torej treba, da se s prenačljenim korakom ne unči najprej notranji položaj, da se ne onemogočijo volitve, da ne pride morda do velikosrbske vojaške diktature, da se izognemo najprej nevarnosti razpada, ker bi v tem slučaju bli pogoji obstoja še neugodnejši. Konečno pa ne moremo izreči obsodbe, dokler nismo slišali, kaj nam odgovore naši državniki, ki so se pogajanj udeležili. Morda bo nepotrđitev tega sramotnega sporazuma ostala tudi samo san! Edno, kar nam preostaje, je, da delamo, da dovršujemo delo, ki bo izpodkopalo tla sedajšnjemu položaju, v katerem se nahajajo naši zaslužjeni brati. Kakor gre razvoj sveta neovirano naprej, akoravno je v razvoju narodov marskateri korak naprej zdrknil zopet nekoliko nazaj, vendar konečno vodi pot vedno navzgor in tudi naš narod, ki se nahaja gotovo na potu razvoja, doseže svoj cilj, seveda vedno in vedno le z delom! Z vso gotovostjo pride tudi za nas dan ujedinitja, kakor je prišel drugim narodom, vendar le takrat, ako to sami hočemo. Velikost naroda se pokaže še le v ponižanju, v bedi, da ne klone, da ne obupa, ampak da se dvigne v delu, da si iz lastne sile ustvari boljšo bodočnost. Potem mu bo tudi lahko, združiti vse svoje brate pod praporom svobode, kakor jo uživamo mi, ki smo bli tako srečni, da smo pršli pod okrilje naše mile Jugoslavije. (Burno odobravanje in klicanje je donelo po dvorani.)

Za temi izvajanj prebral je zastopnik NSS izjavo, v kateri se strinja vodstvo stranke s protestom in v kateri odklanja priznanje sporazuma. Govornik je potem v kratkih besedah ožgosal dejstvo, da smo tega poraza v veliki meri krivi mi sami, ker se razdvajamo. Posledice niso zostale, mam danes generale brez armade, ne moremo pokazati svetu svoje notranje moči, ker narod ni edni-

Poziva, da se združimo, da opustimo spore in v skupnem delu dosežemo združenje naših bratov z nami.

Za »Žensko društvo« v Celju spregovorila je gospa Fla dr. Kalanova. S prepričevalnimi besedami je orisala postopanje naših zaveznikov — Wilsonova beseda ni obveljala — poteptali so jo isti, ki so se nam hlinili kot naši prijatelji! Obljubi in prisega v imenu slovenskega ženstva, da bode isto vršilo neumorno delo z vzgojo svojih otrok za dosego našega skupnega cilja. (Govoru ja sledilo burno ploskanje in živio-klici.)

Konečno je prebral zastopnik »Jugoslav. Matic« sledeč o

resolucijo:

Mnogobrojno zbrani narod na protestnem shodu v »Nar. domu« v Celju dne 14. nov. 1920 izjavlja z vso odločnostjo:

1. Ne priznavamo veljavnosti podpisov na paktu z Italijo radi tega, ker so naši delegati proti jasni in odločni narodovi volji podpisali pogodbo. Iz tega tudi sledi, da take pogodbe ne bomo priznavali nikdar.

2. Ne vlada, ne parlament ne smeta ratificirati sedanje krivične, nam narinjene pogodbe.

3. Brez popolno svobodnega našega Jadrana, brez Trsta in brez Reke ni za nas življenja. Zato pa bo naš narod delal z vsemi sredstvi na to, da se vse uropano ozemlje čimprej zedini z Jugoslavijo, tako, da bo naš jugoslovanski narod integralno ujediniten do zadnje vasi in do zadnje kočje, kjer se glasi naša govornica.

Po prečitaniu resolucije je zbrani narod položil prisego osvete z burnimi klici »Prisegamo!« ter se z živio-klici podal mirno in dostojno po mestu na svoj dom.

Volilno gibanje.

V marnberškem okraju sta se vršila včeraj dva krasno uspela shoda JDS. V Vuzenici se je udeležilo zborovanj., kateremu je predsedoval posestnik Jakob Verdnik, do 200 zborovalcev. Kljub nar. socialističnemu učiteljstvu marnberškega okraja (res špicijalistetal), je bila udeležba tudi v Marnberku mnogo lepša, kakor smo pričakovali. Na obeh shodih, na katerih je poročal kandidat prof. Mravljak o strankinem programu, volilnem redu in o posameznih strankah, so bili zastopani vsi stanovi. Navzoči pristahi nasprotnih strank so morali izvajanjem v vseh točkah le pritrditi. V Marnberku je predsednik shoda notar Otmar Golob govoril še o postopanju volilcev na dan volitev. V Vuzenici se je soglasno sprejela ostra resolucija, ki obsoja sramotni mir z Italijo, hlapčevsko postopanje naših delegatov ter naglašja, da ugoslovanski narod takega sporazuma nikdar ne more priznati.

Izjava »Saveza društev finančne straže Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Z ozirom na gonjo narodnih socialcev, da se JDS ni zavzemala za uradniške interese, objavlja »Savez« sledečo izjavo: Dne 29. septembra 1920 je bila deputacija »Saveza društev finančne straže kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca« v klubu JDS v Beogradu od narodnega predstavnika g. monsing. Jurija Bianklnija nadvse prijazno sprejeta. Ta gospod se je zavzel z vso odločnostjo za težnje finančne straže ter je deputacijo drugi dan osebno vodil k ministru financ g. Kostu Stojanoviču, ki jo je istotako zelo prijazno sprejel. Takoj po povratku s potovanja, na katerem je spremljal regenta, je sprejel deputacijo minister za socialno politiko, g. dr. Vekoslav Kukovec skrajno ljubezljivo ter ji nudi v vsakem oziru radovoljno pomoč. Tudi prejšnje tri deputacije so našle pri narodnih predstavnikih JDS vselej popolno umevanje za stanovske težnje finančne straže ter bile prijazno sprejete. Vse pa nadkrijuje prijaznost, odkritosrčnost in postrežljivost ministra za socialno politiko, g. dr. Vekoslava Kukoveca, katerega vrata so nam v stanovskih zadevah vedno odprta in pri katerem najdemo vselej globoko umevanje naših stanovskih stremiljenj. To v odgovor na lažnjivo pisarenje »Nove Pravde«, Martin Kovač, tč, predsednik »Saveza«. — Gg. Deržič in Vojska in tt., ali še nimate dovolj odgovorov? S takim odgovorom vam bo postregel dne 28. novembra vsak stanovsko zaveden javni nameščeneč!

V Zabukovju pri Sevnici morajo biti hudi ljudje. Nedeljski »Slovenec« poroča, da se je vršil pri Sv. Lenartu v Zabukovju misijon. Pri sklepni pridigi pa so naenkrat začeli v cerkvi kmetije, pristahi Samostojne kmetijske stranke, glasno ugovarjati, brzkone radi tega, ker je pridigar na znani način »priporočal« to stranko. »Slovenec« zahteva sedaj strogo kaznovanje zabukovških »protestantov«, ne graja pa niti z eno besedo političnega govora v cerkvi. A moral bo to storiti, drugače utegne najti zabukovski primer posnemovalcev.

Kako se delajo volitve, kaže sledeča notica mariborske »Straže« št. 126 z dne 12. novembra 1920: »Najnovejša lumparija Samostojne. Lumpu ni nobeno sredstvo preostudno, če le prevari druge. Tako podlo sredstvo je tudi najnovejša zahteva samostojnežev, da naj bo v naši novi državi zakon med dvema osebama obvezen in nerazločljiv samo tri leta. S svojo protikrščansko zahtevo odkrijejo samostojneži odkrito nasprotnstvo proti Kristusu in božjemu nauku, ki veli jasno in obvezno za vse: Kar je Bog zavezal, naj človek ne loči. S tem pa kažejo tudi svojo tesno in prijateljsko zvezo s svobodomiselnici in neverci. In kaj bo z ubogo ženo in z revno deco po tretjem letu? Občina jih naj redi. Lepo plačilo za triletno zakonsko ljubezen in zvestobo! Vzemimo za zgled samostojnega pohotneža, ki je vsako tretjo leto poročil po samostojnem obredu novo ženo in z vsako ženo imel v tem času tri otroke; računajmo zdaj! To da v 30 letih zakonskega življenja 10 žen in 30 otrok. In če je samo 10 takih vzornih zakonskih mož v eni občini, pride na občino skrb za 100 žen in 300 otrok. Kdor zdaj še ne izprevidi, da je vsa samostojna gonja samo velika lumparija in sleparija ljudstva, ta ima oči zavezane. Gorje Jugoslaviji, ako bi nauk samostojnežev postal meso in resnica! Naša domovina bi bila druga Sodoma in Gomora.« — Ni treba menda dostavljati, da o kaki zahtevi »Samostojne kmetijske stranke« po ločitvi zakona ni duha ne sluha. Priobčujemo ta dokument lažnjivosti politikujočih naših duhovnikov (saj sedijo pri »Straži« sami duhovniški uredniki) v celoti, ker jasno dokazuje klerikalne volilne metode.

Prvi narodnosocialni inteligent in kandidat je Rudolf Dobovišek, odvetniški kandidat v St. Jurju ob j. ž. Ali je vprašal ostale inteligentne narodnosocialne kandidate za dovoljenje, če sme kandidirati v njihovi družbi? Najbrže ne. Rudi Dobovišek iz St. Jurja kot prvi kandidat slovenske inteligence — višja volilna blaznost res ne gre. Je sicer res, da ga bode volila samo narodnosocialna inteligenca, pa še te je škoda!

Em. Lilek.

Ustavni načrti za Jugoslavijo.

(Dalje.)

»Nacrt jugoslovenskog ustava« od dr. Josipa Smodlake. Ta nacrt je izšel v Beogradu 25. marca 1920. Razdeljen je v predgovor in XIV delov: I. Država; II. Ustavna prava državljana; III. Zakoni; IV. Narodna skupština; V. Vladalac; VI. Državni Svet; VII. Državna služba; VIII. Pokrajine; IX. Župe i Općine; X. Sudska vlast; XI. Finančije; XII. Skole; XIII. Vojska; XIV. Saobraćaj. Dodane so: Prelazne Odredbe; Spisak privremenih zakona, koje mora doneti Ustavotvorna Skupština na dopunu Ustava; Dodatak II. (Spisak Župa i Pokrajina — tudi na karti).

V predgovoru piše dr. Smodlaka, da se mora naša država urediti na demokratski osnovi in da more »biti jaka i zadovoljna samo ako njeni delovi u svim pitanjima opšteg državnog interesa buđe bezuslovno podvrgnuti snažnoj centralnoj vlasti«, ali njegov nacrt je daleč od »centralističkoga uredjenja Francoske«, pa tudi od »federalnog Udruženih Država Američkih«. Za občo podlogo svoje-mu nacrtu je vzel tudi on srpsko ustavo iz l. 1903 (pa ne 1905) in v njej spremenil samo ono, kar je »duh vremena« neobhodno zahteval. Od tujih ustav se mu je zdela za naše razmere najprimernejša ustava Južno-afričke unije (Union of the South Africa: Capland, Natal, Oranje, Transvaal). »Svaka od četiri pokrajine ima za rešavanje posala pokrajinske samouprave svoje osobite financije, svoje osobito pokrajinsko predstavništvo i svoju upravu, kojoj članove bira pokra-

injsko predstavništvo, dok joj predsednik imenuje vladalac... Držeči da ova-ko samoupravno uredjenje može, bez opasnosti za državu, najbolje zadovoljiti opču želju našega naroda, da u pitanjima koja ne zasedaju u opšte državne interese, bude svak u svojoj kući gospodar, nakalamio sam odnosne ustanove Južno Afričkoga Ustava na Srpski Ustav. Kar se tiče razdelitve naše države na oblasti, izjavlja se proti temu, da bi išla veika srpska oblast od Segedina do Bitolja in od Kotora do Timoka, ker to bi bila »puka kopija pruske hegemonije«; pač pa je za to, da se stvori posebna makedonska oblast. »Makedonski problem ima veliku sličnost sa slovenačkom. Buduča snaga i veličina naše države najviše će zavisiť od toga, hoćemo li znati da sretno rešimo ta dva pitanja; interes države i njena budućnost zahtevaju, da se ova naša braća u svakom pogledu osećaju kao u svojoj kući.« To so besede pravega državnika! Ker sam smatram makedonsko-bolgarsko vprašanje za najvažnejši problem naše notranje in zunanje politike, zategadelj hočem v posebni razpravi podati historijat srbsko-bolgarskega spora in obenem tudi staviti svoje predloge, kako bi se imel odstraniti ta antagonizem. S strategičnimi regulacijami na Strumici in desnem bregu Timoka ni rešen ta problem. Srbski strateg naj pomislijo, da so največji strateg, opirajoč se na fizično silo, upropastili svoje države, Napoleon I. s svojim pohodom v Rusijo Francosko, Moltke z Metzom in Vozezi pa Nemško carstvo!

Na koncu svojega predgovora izreče tudi Smodlaka anatom nad sedanjo upravo. »Današnji partijsko-birokratski sistem uprave, po kojem je vlast nad narodom predata neodgovornom činovništvu, postavljenom po stranačkoj protekciji a ne po sposobnostima i po poštenju, rasteče naš narodni život i sapinje čitavu državnu snagu.« — Tudi on je za nasledno monarhijo. Obenem pa piše v istem čl. 1: »Državna vlast pripada slobodnom narodu«. Narodna skupština ima biti sestavljena od dva doma. Čuvanje ustave ima se poveriti Državnem savetu in posebnim narodnim zastopnikom, katerim bi bila dolžnost, da pod nadzorom Državnega saveta »pomažu državljanima braniti ustava prava protiv samovolje vlasti«. Ni mi znana ustava, v kateri bi bila ustanovljena od dr. Smodlaka predložena institucija narodnih zastopnikov za obrano ustavnih pravic državljanov. V starj Avstriji n. pr. imelo je Državno sodišče (Reichsgericht) braniti politična prava avstr. državljanov, v Švici ima braniti ustavna prava Švicarjev »Zvezno sodišče (Bundesgericht) v Lausanni, v Udruženih državah Amerike je High court (skupno najvišje sodišče) v New-Yorku čuvar ustave. Če dobimo upravna sodišča v pokrajnah kot prvo inštanco, Državni Savet v Beogradu pa kot drugo, potem mislim, da so ustavna prava državljanov zadosti zaščitena. — Smodlaka predlaže v čl. 6 kot drugo prestolnico Zagreb, v katerem bi imel tudi »Vrhovni Sud« svoje sodišče. K zadnjemu predlogu bi pripomnil, da nemški »Reichsgericht« tudi nima svojega sedeža v Berlinu, v glavnem mestu Nemčije, ampak v Lipskem; švicarski »Bundesgericht« ne v Bernu, kjer je sedež »Bundesratia« in narodne skupščine (Bundesversammlung), ampak v Lausanni na Genevskem jezeru; v Južno-afriški uniji drži skupni parlament svoje seje v Capetownu, skupna vlada uraduje v Pretoriji, skupno najvišje sodišče pa v Bloemfonteinu. (Konec pr.h.)

Celjske novice.

Celjski Sokol. V torek, 16. tm. ob 7. uri zvečer je v telovadnici sestanek članov in članic Celjskega Sokola, ki se žele udeleževati plesnih vaj. Namen sestanka je, pogovoriti se o posameznostih in izvoliti potrebni odbor. Opozarjamo, da je prireditelj vaj odvisna od števila udeležencev na tem sestanku.

»Russkij kružok« zover staryh i novyh interesentov na razgovor v pjatnicu v vosem časov večera v traktir Narodnoga doma, Celje.

Koncert Zika v Celju. Koncertna pisarna v Ljubljani nam poroča, da ji je bilo od več strani sporočeno, da je občinstvo dne 7. tm. pri koncertu Zika v veliki dvorani Uniona v Celju zeblo. Naproša se nas, da objavimo, da je koncertna pisarna za kurjavo prav-

časno skrbela in da zelo obžaluje, da se kurjava iz nje še neznanih vzrokov ni izvršila.

Seja odbora Celjske čitalnice se vrši danes, 16. tm. ob 20. uri v Čitalnici. Nujno potrebno je, da se vsi gg. odborniki seje udeležijo. Tajnik.

Državni krajevni zasčiti dece in mladine v Celju je poslal g. odvetnik dr. Kalan 100 K iz neke poravnave, za kar se prav iskreno zahvaljujemo.

Koncert Thierry—Jeraj—Brezovšek v Celju. Dne 15. tm. ponavlja družba umetnikov Thierry—Jeraj—Brezovšek v našem mestu koncert, ki se je dne 8. tm. izvajal v Ljubljani z izvanrednim umetniškim uspehom ter zasluži tudi našo polno pozornost. Gospica pl. Thierry, članica ljubljanske opere, ter prikupljive zunanosti in izrednim glasovnim intervalom, je posmi jugoslovanskih skladateljev. Gospod Jeraj, prof. ljublj. konservatorija pa igra Grieg-ovo C-mol sonato. Pri tej priložnosti bomo imeli tudi priliko slišati nekaj Risto Savinovih skladb. Gospica pl. Thierry poje pesem iz Savinovega opusa 13., g. Jeraj pa igra balado za gosli op. 21. istega skladatelja. Savin, z rodbinskim imenom Širca, je kakor znano, Želčan, kojega 4 dejanska opera »Lepa Vida« doživi prihodnji nedeljo že 10. predstavo v tej seziji na ljubljanski operi.

Prireditelj Celjskega olepševalnega društva minulo soboto v hotelu »Union« je tako lepo uspelo kakor že dolgo ne kaka veselica v Celju. Aranzma je delal res čast marljivemu odboru. Upamo, da bo temu primeren tudi čisti dohodek, saj bo treba za mestni vrt in okolico veliko denaria, da se bode vse postavilo v dober stan. Prireditve radi neugodnega izida pogajanj z Italijo žal ni bilo mogoče preložiti, ker bi društvo vsled velikih priprav imelo ogromno škodo. Konstatiramo konečno, da so se prireditve udeležili meščani vseh slojev in političnih struj, kar je prav, ker nam mora ležati olepšanje mesta vsem enako na srcu.

Za omiljenje stanovanjske bede sta došlej iz lastne inicijative največ storila Rakusch in Westen. To pribijemo, daš sta oba Nemca. Prvi je napravil v svojih poslopih 8, drugi pa 4 nova stanovanja in sta jih oba dala na razpolago stanovanjskemu uradu; stavila sta edno pogoj, da se jima pusti vsakemu njegovo privatno stanovanje nedotaknjeno. Ko bi vsi — tudi naši slovenski — denarni mogotci hoteli tako postopati, bi stanovanjske mizerije hitro bilo konec. — Iz občinsva nam je došel tudi dopis glede šemalne vojašnice: Pisalo se je, da namerava nastanjevalno društvo med drugimi tudi ta objekt prodati in si člani društva izkupiček po sorazmerju vplačil med seboj razdeliti. Vplačila so bila razmeroma pač tako mala, da nobenega niso bolela, zato tudi nobeden ne bo posebno občutil, če mu ne pripade del izkupička iz tega poslopija. V interesu vsega prebivalstva, v interesu splošnosti bi zato predlagal, naj se člani društva glede tega poslopija odrečejo zahtevi po dodelitvi zneska iz izkupička ter naj sklenejo, da podarijo hišo mestni občini v stanovanjske namene. Mestna občina ho itak imela še poleg tega ogromen izdatek za preureditev poslopija v stanovanja. Brez dvoma pa je, da se da v poslopiju urediti najmanj 20 do 30 stanovanj, kar pomeni ogromno pridobitev v vprašanju omiljenja stanovanjske bede. Naj gospodje gorinavedenega društva blagovolé vzeti ta predlog resno v pretres.

Neuspehi raznih koncertov v Celju je razlagati iz tega, ker se podobne prireditve prepogosto ponavljajo. A znano je, da nimajo baš oni, ki se za koncerte najbolj zanimajo, dovolj denarja za vse te visoke vstopnine. Tako se jezijo dobri umetniki, da nimajo ne umetniškega ne gmotnega uspeha, jezijo se redki posetniki koncertov, da je med someščani tako malo razumevanje za glasbo in jezimo se vsi, da prireditelji koncertov ne vprašajo poprej po razmerah. Po našem mnenju bi se naj vse te prireditve pretresale poprej recimo pri Glasbeni matici in bi se naj sistematično razdelile in pripravile. Tako bi imeli vsi nekaj od njih, umetniki in občinstvo.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matic«

Dopisi.

Iz Gaberje pri Rogatcu. Umrla je tukaj učiteljica gospa Zorka Arlič, roj. Sekirnik po dolgi in mučni bolezn. Teško prizadeti narodni rodbini naše iskreno sožalje!

Iz Laškega trga. Zadnja »Straža« je poleg treh uradnikov iz raznih krajev napadla tudi tukajšnjega davkarja gospoda Pleskoviča, ker si upa biti pristaš JDS. Konstatiramo samo, da je skoraj enako notico priobčila »Nova Pravda« v Ljubljani in častitamo gospodu Blažu Zupancu na tem junaštvul

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Razprodaja carinskega blaga. Uprava glavne carinarnice v Ljubljani je pod štev. 19676 z dne 11. novembra t. l. sporočila trgovski in obrtniški zbornici, da naj pozove vse interesente, da takoj dvignejo blago, ki je bilo pred 1. novembrom dospelo na carinarnico, ker bo drugače izloženo javni prodaji. Zbornica pozivlja vse interese, da pravočasno dvignejo svoje pošiljatve, da se izognejo prodaji na javni dražbi.

Odkup tobaka. 1. decembra tl. začne uprava državnega monopola z nakupom tobaka v celi naši kraljevini. Računa se, da bo letošnja žetev zadostovala za pokritje naše potrebe za celo prihodnje leto.

RAZNE VESTI.

Velikanski gozdni požar je uničil 70 hektarov gozda v Langkampfu pri Kutsteinu na Tirolskem.

Zgorela gimnazija. V Nišu je požar uničil gimnazijo in več poslopij okoli nje. Škoda znaša okoli 6 milijonov dinarjev.

Roparski umor. Dne 3. novembra je kočijaž Norbert Weldler z Dunaja odpotoval s 100.000 kronami na Ogrsko, da nakupi krompirja. Šel je skozi Pinzgau na Štajerskem in se ustavil v gostilni Gregor. Tam so ga neznanci ponoči v sobi ubili s sekiro in oropali.

Krivci iz zadnjih kmetskih nemirov na Hrvaškem pred sodiščem. Radi upora v Stubici toži državno pravdnništvo v Zagrebu 49 kmetovalcev (obtožba se glasi na upor, javno nasilje in kradež); radi nemirov v dugoselskem okraju je pa obtoženih radi istih zločinov 105 ljudi. Kot kolovodja je obtožen kmetovalec Srđović, ki je nosilec Radičeve strankarske kandidatne liste v zagrebški županiji. Kolovodja upornikov, nasilnežev in tatov — kandidat za parlament, to je vseeno specialiteta, možna samo v stranki kakor je Radičeva.

Zmaga boljševikov nad generalom Wranglom. Iz Kodanija poročajo: Wranglova armada je v brezupnem položaju. Boljševiške čete so prodrle na Krim. Prebivalstvo obupano beži. Vsak promet je ustavljen. Katastrofa je neizogibna.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali ga. Mimi dr. Hrašovčeva, odv. soproga v Kozjem je nabrala pri poroki g. Prica Konfidenti z gdč. Vikico Pristovnik 545 K; g. dr. Anton Božič, odvetnik v Celju, prispevek k zbirki pri neki domači slavnosti 100 K; g. in ga. Kocuvan, trgovec v Celju, mesto venca na grob umrli vrli narodni ga. Mariji Kocuvan v Ljutomeru 50 K; ga. Ana Diehl, trgovčeva soproga v Celju 60 K kot znesek neke stave; davčno okr. oblastvo v Celju prispevek za november 67 K. Ostale prispevke priobčimo koncem meseca.

Zadnja poročila.

Nadaljevanje homatij.

Rim, 14. nov. (DBU) »Agenzia Stefani« poroča, da je mornariški minister odgovoril na tozadevno interpelacijo v zbornici glede govoric o zasedbi Dalmacije, da zadnje brzojavke še ne poročajo o zasedbi tega ozemlja po rednih četah. Pač pa so baje d' Annunzijevi pristaši zasedli otoka Krk in Rab in da je prebivalstvo te pristaše z navdušenjem sprejelo.

Reški harlekin se tudi ne strinja.

Rim, 13. nov. Agenciji aStefani poroča, da je izjavila reška vlada, da se ne strinja z dogovorom v Santa Margheriti, ker je bil sklenjen brez navzočnosti zastopnikov Reke.

Irsko vprašanje.

London, 13. nov. Reutterjev urad javlja, da se je izrazil Asquith pri zborovanju v severnem Londonu, da je položaj na Irskem sramota za angleško vlado in angleški razum. Značaj tega položaja je zelo nevaren. Meni, da je za to rešitev pravilen edino ta pot, da se da Irski popolno samovlado in svobodo.

Južna Rusija.

Pariz, 13. nov. »Intransigeant« prinaša o položaju v južni Rusiji najresnejša poročila, med drugimi tudi, da se je sklepalo o potrebi internacije velike množice prebivalstva; gre se za zaporo krog 2 milijonov oseb.

Madžari žalujejo.

Budimpešta, 13. nov. Danes so izšli isti črnoobrobjeni ter komentirajo narodno katastrofo, ki je bila povzročena po ratifikaciji trianonske mirovne pogodbe.

Protestni shod preložen.

Maribor, 15. nov. Za včeraj napovedani protestni shod proti italijanskemu nasilju, izvršenem v Santa Margheriti, se je vsled netočno navedene ure početka žalibog moral preložiti. Isti se vrši v sredo, dne 17. tm. ob 19. uri.

Muči Vas glavobol? Z obobol?

Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! o dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 4 K.

Želodec vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 20 K. Omot in postnina posebej, a najceneje. — Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 356, Hrvatska.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo pretužno vest, da je Gospod našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta in tasta, gospoda

Ivana Čater
posestnika v Šmarjeti št. 3

dne 14. novembra 1920 ob 1/4. uri popoldne po dolgotrajni, mučni bolezn, po sprejemu svetih zakramentov za umirajoče, v starosti 65 let k sebi poklical

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v torek 16. novembra ob 4. uri popoldne na župnijsko pokopališče v Vojnik. Svete maše zadušnice se čitajo v raznih cerkvah

Šmarjeta, dne 15. novembra 1920.

Jera Čater roj. Svetec, žena pokojnega.
Ivo Čater, veletržec; Fraj c Čater, t govec in posestnik; Dragotin Čater, posestnik; Josip Čater, Rudolf Čater, Alojz Čater, Adolf Čater, sinovi.

Karolina Pristovnik roj. Čater, Marija Lednik roj. Čater, Frančiška Čater, hčere.

Terezija Čater roj. Selič, sinaha.

Ignac Pristovnik, Leopold Lednik, zeta.

Tea Čater, Marijan Pristovnik, Leopold Lednik, vnuki.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, **Celje** Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji mi kraji v in- in inozemstvu.

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisijsko podjetje.

Iv. Ferlež & Celje
Narodni dom

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) štiri od sto 401 156-76

FRANJO ČUŠ
davčni uradnik
MIGI ČUŠ roj. GORIČAN
poročena.
ŽALEC 14. XI. 1920 CELJE.

MIŠI, podgane, ste-nice in ščurki ter ves mrčes mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, ščurke posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stenice 12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živalih 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 10 K, prašek proti mravijam 10 K, mazilo proti garjam 12 K. Pošilja po povzetju Zaved za eksport
M. Janker, Zagreb 37, Petrinjska ulica 9. 465 37

Stavbeno in galanterijsko kleparsivo Ant. Jošta ussl.
Franjo Dolžan
Celje
26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega voja“ 81
Prevzema vsa v široko spadojoča dela. Izvršitev točna in solidna.

Na debelo in drobno kupite najbolje pri **tvrdki Janko Bovha**
Celje, Kralja Petra c. Celje, papir, zvezke, svinčnike, peresa, radirke in vse druge šolske in pisarniške potrebščine. 22

50000
brzobjavnih drogov

(Telegraphen - Strangen) se kupi. Pismene ponude prosim na poštni predal št. 54, Celje.

Prodajam 1 divan in 4 mehke (tapecirane) stole, kratek kozuh in majhne otroške čevlje. Naslov v upravn. „Nove Dobe“.

Mastin. Enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmla pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietično sredstvo za živino je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko enkrat poizkusijo in ga ponovno rabijo. 6 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za 1 prašička ali vola. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naročite po pošti, 5 zavojev Mastina K 50— poštne prosto na dom. **Mazilo zoper garje** (naftamazilo) uniči pri ljudeh in živalih garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpušča je. Ne smrdi, ne maže perila. 1 lonček 15— K. Lekarna **Trnkoci** v Ljubljani. Kranjsko, zraven rotovža. 56 24-2

Kupim

že rabljeno hmelj. sušilnico; velikost 6—10 m². Podatke z navedbo cene pod šifro »Sušilnica« na upravništvo Nove Dobe. 1482 2-1

Klobuke ženske in moške obnove. Novejša ročno delo.

Sprejme se šivilja zmožna kavcije za prodajalno klobukov.

Avguštin Pirc, klobučar v Štorah. 1485 1

Morska trava (Seegras) se dobi pri **Anton Bangartner,** Celje, Gosposka ulica 30. 1467 2-2

Pozor!

Prodajam takoj 2 1-vprežna koleseljna. Na ogled so vsak čas v gostilni pri F. Pavlincu, Gledališka ulica 5. 6

Ivan Ravnikar veletrgovina = Celje. Kupujem pšenico, oves, koruzo in ajdo po najvišji 107 dnevni ceni. 102

Za gostilničarje in vinske trgovce se priporočajo stara, močna črna in bela

dalmatinska VINA

katera so vsled svoje visoke gradacije in dobrega okusa tudi najprikladnejša za zboljšanje slabših vrst vina. 22

Ivan Matković, zaloga dalmatinskih vin
Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8
Samo na debelo.

Kupi

se ročni platovoziček za približno 1000 kg nosilne zmožnosti in večja blagajna. Trgovska zadruga »Sloga« v Celju.

Vsakovrstne tiskovine izvršuje v najmodernejši izpeljavi **Zvezna tiskarna, Celje.**

Sprejmeta se

takoj izvežbana plačilna natakara in kuharica, ki sta bile že kje v kakšnem hotelu. Ponudbe na upravništvo »Nove Dobe« pod 2000. 1492 1

POSOSJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 NARODNI DOM RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

129 24-22

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD 24.000.000 KRON